Aikuissosiaalityön ammattilaisten näkemyksiä lähisuhdeväkivallan tekijätyöstä

Anu Kauppinen

2025 Laurea

LAUREA

Laurea-ammattikorkeakoulu

Aikuissosiaalityön ammattilaisten näkemyksiä lähisuhdeväkivallan tekijätyöstä

Anu Kauppinen
Sosionomi AMK
Opinnäytetyösuunnitelma
Lokakuu 2025

Laurea-ammattikorkeakoulu **Tiivistelmä**

Koulutuksen nimi

Virallinen tutkintonimike (sulkuihin AMK tai ylempi AMK)

Etunimi Sukunimi, jos useampi kirjoittaja erottele pilkulla

Opinnäytetyön nimi

Vuosi Lisää tähän vuosi Sivumäärä 28

Kirjoita tiivistelmän teksti tähän.

Tiivistelmän jäsennys:
- tavoite ja tarkoitus sekä hyödyn saajat (toimeksiantaja)
- kehittämistehtävä
- viitekehyksen luonnehdinta (tietoperusta)
- menetelmälliset ratkaisut
- keskeiset tulokset tai tuotos
- tulosten tai tuotoksen arviointi, johtopäätökset ja kehittämisehdotukset

Tiivistelmän loppuun lisätään keskeisiä aihetta kuvaavia asiasanoja 3 - 5 kpl, joiden perusteella teksti on sijoitettavissa tietokantajärjestelmiin.

Asiasanat: 3 – 5 kappaletta pilkulla eroteltuna, pienillä alkukirjaimilla

Laurea University of Applied Sciences **Abstract**

Name of Programme

Degree

First name Last name, if more than one writer insert COMMA

Thesis title

Year Insert year Pages 28

Write the text here.

The abstract should provide concise details on the following:
- the purpose, objectives and beneficiaries (such as the company/organisation which commissioned the thesis project)
- the development task(s)
- theoretical framework
- the methods used
- the main results/findings/outcome of the project
- the analysis of the results/findings, conclusions and recommendations

At the end of the abstract, 3 – 5 keywords are given to describe the main themes of the thesis report. The keywords allow the text to be entered in electronic databases.

Keywords: 3 – 5 keywords separated with COMMA

Sisällys

1 Johdanto 8
2 Opinnäytetyön työelämäkumppani 9
3 Lähisuhdeväkivallasta yleisesti 10
3.1 Fyysinen väkivalta 11
3.2 Henkinen väkivalta 11
3.3 Seksuaaliväkivalta 12
3.4 Taloudellinen väkivalta 12
4 Sosiaali- ja terveyspalvelut lähisuhdeväkivallan uhreille 12
5 Väkivallan tekijä 13
6 Lähisuhdeväkivallan tekijätyö Suomessa 13
7 Aiemmat tutkimukset ja opinnäytetyöt 15
8 Opinnäytetyön toteutus 16
8.1 Tarkoitus ja tavoite (sekä tutkimuskysymys/kysymykset) 16
8.2 Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat 16
8.3 Aineistonkeruumenetelmä 17
8.4 Aineistonkeruu 17
8.5 Aineistonanalyysi 18
8.6 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus 18
9 Opinnäytetyön aikataulu- ja arvosanatavoite 20
Kuviot 23
Kuvat 23
Taulukot 23
Liitteet 24

1 Johdanto

Lähisuhdeväkivalta on Suomessa erittäin yleinen väkivallan muoto. Tutkimuksessa, jossa selvitettiin kokemuksia väkivallasta parisuhteissa, 16-74-vuotiaista naisista 34 % sekä 18-74-vuotiaista miehistä 18 % olivat kokeneet jonkinlaista fyysistä väkivaltaa parisuhteissaan. (Keski-Petäjä & Attila 23, 8.) Tilastokeskuksen Rikos- ja pakkokeinotilaston mukaan pari- ja lähisuhdeväkivalta kasvoi 5 % vuonna 2023, jolloin viranomaisten tietoon tulleissa tapauksissa oli 12300 uhria. (Tilastokeskus 2024.)

Lähisuhdeväkivalta on myös yhteiskunnallisesti merkittävä kustannuskysymys. Lähisuhdeväkivalta aiheuttaa useita erilaisia tuen tarpeita ja väkivallan uhreilla voi muodostua tarve käyttää monenlaisia yhteiskunnallisia palveluita, kuten sosiaali-, terveys- ja oikeuspalveluita, poliisin palveluita, terapiapalveluita, lastensuojelua, turvakotipalvelua, yms. riippuen väkivallan muodosta. Lisäksi tuen tarve on usein pitkäaikaista, johtuen lähisuhdeväkivallan pitkäaikaisista vaikutuksista ihmisen elämään. Vuonna 2022 tehdyn tutkimuksen mukaan lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden terveydenhuollon kustannukset olivat ainakin kuuden vuoden ajan yli kaksinkertaiset muuhun väestöön verrattuna. Lähisuhdeväkivallan tunnistamisen aikaan kustannukset olivat korkeimmillaan ja laskivat siitä hieman ajan kuluessa. Myös sosiaali- ja oikeuspalveluissa kustannukset olivat merkittävästi suuremmat kuin ei lähisuhdeväkivaltaa kokeneilla. (Siltala, ym. 2022, 83-85.)

Yleisesti paljon huomiota on ymmärrettävästi saanut lähisuhdeväkivallan kokija ja erilaiset menetelmät kokijan tueksi, kun taas tekijätyötä on tutkittu vähemmän. Lähisuhdeväkivallan tekijätyö on iso osa lähisuhdeväkivallan ehkäisyä ja tekojen uusimista ehkäisevää työtä. Kun tekijää tuetaan väkivallattomuuteen erilaisin toimenpitein ja tekijän on mahdollista saada tukea ilman syyllistämistä, voidaan mahdollistaa väkivallaton elämäntapa. Istanbulin sopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi velvoittaa Suomen ottamaan käyttöön sekä tukemaan ohjelmia, joiden tarkoituksena on opettaa väkivallantekijöille väkivallatonta käyttäytymistä sekä sitä millä tavalla toimimalla saataisiin estetyksi väkivallan uusiutuminen sekä muutettua väkivaltaisia käyttäytymismalleja. Näiden ohjelmien on tarkoitus varmistaa uhrien turvallisuus, tukeminen ja ihmisoikeuksien toteutuminen. (Sops 53/2015.) Näitä ohjelmia Suomessa on tälläkin hetkellä ja tekijätyötä tehdään pääasiassa yhdistysten voimin, valtion tuella.

Väkivalta tekijätyötä toteuttavilta järjestöiltä kysyttäessä (Kaikkonen 2024, 34) käy ilmi, että haasteena on lähisuhdeväkivallan tekijöiden saaminen avun piiriin. Joko väkivalta jää muissa palveluissa kokonaan tunnistamatta tai hyvinvointialueiden palveluohjauksessa ei lainkaan tunneta palvelua johon väkivallan tekijän voisi ohjata.

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tuoda esille sosiaalialan ammattilaisten ajatuksia, käsityksiä, näkemyksiä, mahdollisuuksia ja toiveita lähisuhdeväkivallan tekijätyötä kohtaan. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa organisaatiolle tietoa sosiaalialan ammattilaisten näkemyksistä lähisuhdeväkivallan tekijätyötä kohtaan. Organisaatio voi tarvittaessa hyödyntää tutkimustulosta lähisuhdeväkivalta tekijätyön kehittämiseen.

Miten hyvinvointialueen aikuissosiaalialan ammattilaisilla on mahdollisuuksia tavata, tukea tai ohjata väkivallan tekijää ja minkälaisia näkemyksiä ammattilaisilla on tekijätyöstä.

Tässä opinnäytetyössä työelämäkumppanina on Keski-Uudenmaan aikuissosiaalityön ammattilaiset, joille osoitetulla kyselyllä selvitän minkälaisia ajatuksia heillä on lähisuhdeväkivallan tekijätyöstä. Kokevatko työntekijät, että he pystyvät toimimaan tekijätyössä aktiivisesti vai tuntuuko tekijätyö hyvin kaukaiselta ja vaikealta hahmottaa. Kyselyllä selvitetään myös millaiseksi he kokevat oman asemansa tekijätyössä olevan ja minkälaisia toimia he toivoisivat työnantajaltaan lisää, jotta tekijätyö olisi paremmin mahdollistettua. Koska opinnäytetyö tehdään yhteistyössä aikuissosiaalityön ammattilaisten kanssa, on tässä tutkimuksessa rajattu pois lapsiasiakkaiden sekä iäkkäiden kanssa työtä tekevät ammattilaiset. On tärkeää huomioida, että lähisuhdeväkivalta koskee myös näitä asiakasryhmiä, mutta tutkimus on rajattava tiettyyn asiakasryhmään aiheen laajan luonteensa vuoksi.

Olen asettanut tälle opinnäytetyölle kaksi tutkimuskysymystä ja ne ovat:

Millaisia näkemyksiä aikuissosiaalialan ammattilaisilla on lähisuhdeväkivallan tekijöiden kanssa tehtävästä työstä?
Miten sosiaalialan ammattilaiset kokevat oman roolinsa sekä työnsä vaikuttavuuden lähisuhdeväkivallan tekijöiden kanssa työskennellessään?

2 Opinnäytetyön työelämäkumppani

Opinnäytetyön työelämäkumppanina toimii Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (Keusote) aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalityön vastuualue. Keusote tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluita sekä pelastustoimen sekä erikoissairaanhoidon palveluita Hyvinkään, Järvenpään, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten sekä Tuusulan alueella. Hyvinvointialueen organisaatio on jaettu kolmeen osa-alueeseen, josta aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalveluiden tiimissä työskentelevät sosiaalialan ammattilaiset toimivat tässä opinnäytetyössä yhteistyössä sekä aineistonkeruun lähteenä. (Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 2025a.)

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella on noin 200000 asukasta ja 4000 työntekijää, jotka työskentelevät terveyden- ja sosiaalihuollon tehtävissä ihmisten parissa. Aikuisten mielenterveys-päihde- ja sosiaalipalveluihin Keusotella kuuluvat sosiaalipalvelut kuten neuvonta ja ohjaus,

sosiaalityö ja -ohjaus sekä asunnottomien palvelut sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut, joihin kuuluu päihteettömyyden ja mielenterveyden tuen palvelut, erilaiset kuntoutuspalvelut, asumispalvelut sekä erilaiset avopalvelut. Keusoten arvoina toimivat ihmislähtöisyys, yhteistyö ja vaikuttavuus. (Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 2025b.)

3 Lähisuhdeväkivallasta yleisesti

Lähisuhdeväkivalta tarkoittaa väkivallan eri muotoja, jotka tapahtuvat lähisuhteissa. Tyypillisimmillään lähisuhdeväkivalta tapahtuu parisuhteessa (parisuhdeväkivalta) miehen tekemänä uhrin ollessa nainen. Tämä ei kuitenkaan ole koko totuus, vaan lähisuhdeväkivaltaa tapahtuu myös naisen tekemänä, saman sukupuolisten suhteissa, vanhemman ja lapsen välillä tai se voi kohdistua myös muuhun läheiseen kuten lähisukulaiseen. Myös niin, että vanhempi on jo iäkäs ja lapsi aikuinen. (Tilastokeskus 2024; Lidman 2015, 20.21.) Parisuhdeväkivallasta erityisen traumaattisen tekee se, että tekijä on henkilö, jonka on omaksunut luotettavaksi ja läheiseksi ihmiseksi. Lisäksi lähisuhdeväkivallalla on tyypillisesti muitakin uhreja kuin tämä, johon väkivalta suoranaisesti kohdistuu. Perheissä lapset voivat olla uhreja tai päätyä sivullisiksi uhreiksi, mikäli joutuvat seuraamaan sivusta aikuisten toisiinsa kohdistamaa lähisuhdeväkivaltaa, tämä on lapselle yhtä vahingollista kuin se, että väkivalta kohdistuisi suoraan lapseen. Myös muut sukulaiset ja läheiset voivat joutua lähisuhdeväkivallan kärsijöiksi, sillä tekijä voi kohdistaa myös heihin jonkinlaista uhkaa välillisesti. (MLL 2025.)

Lähisuhdeväkivallan kokonaisvaltaisen luonteen vuoksi se ulottaa vaikutuksensa paljon pidemmälle kuin pelkkään yhden henkilön elämään ja voi aiheuttaa vakavia psyykkisiä ja fyysisiä ongelmia uhrin lisäksi useille muillekin ihmisille, puhumattakaan kaikesta sen mukanaan tuomasta inhimillisestä kärsimyksestä. Lähisuhdeväkivallalla on useita vakavia seurauksia ja seuraukset voivat vaikuttaa pitkään uhrin elämään, kuten työntekoon, sosiaaliseen kanssakäymiseen sekä fyysiseen toimintakykyyn. Lapsiin kohdistuva lähisuhdeväkivalta aiheuttaa vakavaa haittaa lapsen kasvulle ja kehitykselle, sekä lisää huomattavasti ylisukupolvisen väkivallankierteen mahdollisuutta. (Siltala, ym. 2022, 12-16.) Lähisuhteissa tapahtuva väkivalta jää helposti piiloon ja viranomaisilta huomaamatta, sillä se tapahtuu usein piilossa yksityiskodeista ja siitä puhuminen voi olla uhrille haastavaa mahdollisen häpeän ja pelon vuoksi (Siltala, ym. 2022, 16).

Lähisuhdeväkivalta on Suomessa hyvin yleinen väkivallan muoto. Tilastokeskuksen Rikos- ja pakkokeinotilaston mukaan pari- ja lähisuhdeväkivalta kasvoi 5 % vuonna 2023, jolloin viranomaisten tietoon tulleissa tapauksissa oli 12300 uhria. (Tilastokeskus 2024.) On tärkeää huomioida, että viranomaisten tietoon tulleet tapaukset ovat vain jäävuoren huippu ja lähisuhdeväkivalta on vielä tilastoihin päätyneitä tapauksia yleisempää. Yleisyytensä vuoksi lähisuhdeväkivalta on myös yhteiskunnallinen haaste useisiin ihmisiin kohdistuvien vaikutusten vuoksi.

Usein uhrit tarvitsevat useita erilaisia palveluita, elämänhallinnan ja toimintakykynsä tukemiseksi, joka kuormittaa huomattavasti terveys- ja sosiaalipalveluita. Tutkimuksen mukaan lähisuhdeväkivaltaa kokeneet tarvitsevat moninkertaisesti enemmän terveydenhuollon kuten myös sosiaali- ja oikeuspalveluita. Suurimpina kustannusten määrä todettiin tilanteen ollessa akuutti, mutta myös vuosia sitten tapahtunut väkivalta aiheutti suurempia kustannuksia. (Siltala, ym. 2022, 86.) Myös tämän vuoksi lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy on äärimmäisen tärkeässä roolissa. Ennaltaehkäisyssä kuten myös väkivallan tunnistamisessa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset ovat tärkeässä asemassa.

3.1 Fyysinen väkivalta

Fyysistä väkivaltaa on kaikki väkivalta, jolla loukataan toisen fyysistä koskemattomuutta ja aiheutetaan fyysistä kipua. Tyypillisesti fyysistä väkivaltaa on esimerkiksi lyöminen, pureminen, potkiminen, mutta myös esimerkiksi erilaisten tavaroiden heitteleminen, nukkumisen vaikeuttaminen tai tarpeellisten hoitojen toteutumisen estäminen. Fyysisessä väkivallassa on aina vahvasti läsnä kuoleman mahdollisuus ja tämän vuoksi se voi olla erittäin vaarallista. Lähisuhteissa tapahtuvalle fyysiselle väkivallalle tyypillistä on väkivallan jaksottaisuus ja elämäntilanteen hetkellinen kiristyminen, väkivallanteko ja tämän jälkeen taas rauhallinen ja sovitteleva vaihe. (Naisten linja 2024a.)

3.2 Henkinen väkivalta

Henkinen väkivalta on toisen ihmisen pitkäkestoista ja toistuvaa kontrolloimista, sekä hyvinvoinnin vaarantamista, ilman fyysistä kosketusta. Tämän avulla on tarkoitus pyrkiä vahingoittamaan uhrin itsetuntoa sekä alistamaan uhri tekijän kokemaan tarkoitukseen. Henkinen väkivalta on väkivaltaa, joka jää usein huomaamatta sekä uhrilta että joskus myös tekijältä itseltäänkin. Myös ulkopuolisille henkinen väkivalta on kaikista vaikeinta tunnistaa, sillä sen ilmenemismuodot ovat yleensä melko huomaamattomia. Henkinen väkivalta myös yhdistyy muiden väkivaltamuotojen kanssa ja liittyy vahvasti niiden käyttöön lähes aina. Henkinen väkivalta on erittäin moninaista ja ilmenee erilaisin tavoin, kuten uhrin mitätöinti ja haukkuminen, syyllistäminen, muiden ihmissuhteiden kontrollointi ja vaikeuttaminen sekä tekijän itsensä tai muiden läheisten vahingoittamisella uhkailu. Henkiselle väkivallalle ominaista on sen monipuolisuus ja lukemattomat mahdollisuudet toteuttaa sitä etäältä ja läheltä. Lähisuhteissa henkinen väkivalta saa täysin omanlaisensa piirteen, sillä tekijä tuntee uhrin hyvin ja voi käyttää näitä tietoja henkisen väkivallan välineenä ja saada tällä tavoin väkivallasta vielä tehokkaampaa ja haavoittavampaa. (Klemi 2006, 4-8.)

3.3 Seksuaaliväkivalta

Seksuaaliväkivalta tarkoittaa toisen ihmisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta sekä koskemattomuutta loukkaavia tekoja ilman tämän henkilön suostumusta. Seksuaaliväkivalta voi näyttäytyä monin eri tavoin. Myös lähisuhteissa tapahtuu seksuaaliväkivaltaa. Seksuaaliväkivalta voi olla pakottamista erilaisiin seksuaalisiin tekoihin, painostamista, pelottelua tai uhkailua, sopimatonta koskettamista tai puhetta. (Terveyskylä.fi 2025.) Seksuaaliväkivallan erityinen

3.4 Taloudellinen väkivalta

Lähisuhteissa tapahtuva taloudellinen väkivalta tarkoittaa uhrin taloudellisten resurssien hankaloittamista tavoitteena heikentää uhrin mahdollisuutta itsenäiseen päätösten tekoon. Taloudellisen väkivallan voidaan katsoa olevan yksi henkisen väkivallan muoto, mutta se on tärkeää nostaa myös erilliseen käsittelyyn, sillä taloudellista väkivaltaa tapahtuu monenlaisissa lähisuhteissa, kuten parisuhteissa, mutta myös vanhusten lähisuhteissa. Taloudelliseen väkivaltaan riippuu erilaisia muotoja ja taloudellisen väkivallan toteuttamisen tarkoitus voi myös vaihdella sen mukaan, minkälainen suhde tekijän ja uhrin välillä on. Taloudellisen väkivallan piiriin voidaan laskea sellaiset teot, jotka liittyvät raha-asioihin ja joita tekijä tekee uhrilta kysymättä, kuten toisen rahojen tai omaisuuden käyttö, tai niiden käytön rajoittaminen ja omaisuuden tuhoaminen. Taloudellista väkivaltaa voi olla myös sellainen, että uhria painostetaan taloudellisesti tukemaan läheistään niin, että uhrin itse joutuu tästä taloudellisiin vaikeuksiin. (Naisten linja 2024b.)

4 Sosiaali- ja terveyspalvelut lähisuhdeväkivallan uhreille

Suomessa lainsäädäntö määrää minkälaisia sosiaali- ja terveyspalveluita hyvinvointialueiden tulee lähisuhdeväkivallan uhreille antaa. Näitä lakeja ovat sosiaalihuoltolaki (1301/2014), vanhuspalvelulaki (980/2012, lastensuojelulaki (417/2007) sekä terveydenhuoltolaki (872/2011). Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) sanotaan, että sosiaalipalveluja on järjestettävä lähisuhde- ja perheväkivallasta aiheutuvaan tuen tarpeeseen. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi sosiaali- ja kriisipäivystys, neuvonta ja ohjaus eri asiakasryhmille, terveydenhuollon palvelut väkivaltatilanteissa. Henkeä uhkaavissa tilanteissa hätänumero. Lait ohjaavat myös niitä palveluita, joita tarvitaan lähisuhdeväkivaltatilanteissa ja niiden selvittämisessä, päihde- ja mielenterveyspalvelut, taloudellinen tuki, lastensuojelun palvelut.

Hyvinvointialueiden lisäksi lähisuhdeväkivaltatyön tekijöitä löytyy seurakunnilta sekä erilaisilta järjestöiltä. Järjestöt järjestävät tukea uhreille monilla eri tavoilla, kuten tarjoamalla puhelinpalveluita, chatteja ja keskusteluryhmiä. Suomessa toimii myös 28 turvakotia, jonne pääsee turvaan, mikäli tarvitsee suojaa väkivallalta, turvakoteja toimii ympäri Suomen ja niihin voi mennä oma-aloitteisesti koska vain. (THL 2021.)

5 Väkivallan tekijä

Lähisuhdeväkivallassa tekijä on aina joku läheinen. Se, mikä saa ihmisen käyttämään väkivaltaa läheistään kohtaan, on vaikeaa tietää varmaksi. Asiaa on tutkittu vuosikymmeniä ja erilaisia teorioita on esitetty vastaukseksi. Nämäkään teoriat eivät kuitenkaan ole itsestään selvyys. Kirjallisuudessa asiaa on lähestytty viidestä erilaisesta näkökulmasta. Näissä ongelmaa lähestytään niin, että se johtuisi elimistön aineenvaihdunnan toiminnan häiriöistä tai erilaisista persoonallisuuden häiriöistä, jotka liittyvät esimerkiksi traumaattisiin kokemuksiin lapsuudessa. Erään näkemyksen mukaan väkivaltaisuus on ylisukupolvista ja näin ollen opittua käyttäytymistä tai että väkivaltaisuus liittyy vaikeuksiin lähisuhteissa. Näiden lisäksi on käsitys sosiokulttuurisesta näkemyksestä, jonka mukaan hankalat elinolot ja stressi aiheuttavat väkivaltaa. Kuten myös erilaisiin kulttuureihin liittyvät käsitykset ihmisen asemasta. (Ahola & Ahola 2016, 56-58.)

Siihen, mistä lähisuhdeväkivalta johtuu, on vaikea löytää vastausta. Se kuitenkin tiedetään, että sen loppumiseksi myös tekijä tarvitsee apua. Vastuu väkivallan lopettamisesta on tekijällä itsellään, mutta tapoja sen lopettamiseksi voi olla vaikea löytää itsenäisesti. Väkivallan tekijä voi normaalisti tuntea häpeää sekä syyllisyyttä ja avun hakeminen voi olla tämän vuoksi vaikeaa. (Ensi- ja turvakotien liitto 2025.)

6 Lähisuhdeväkivallan tekijätyö Suomessa

Tekijätyössä tärkeää on tiedon jakamisen kautta häpeän poistaminen ja tätä kautta avun hakemisen kynnyksen madaltaminen. Tekijätyötä tarjoavat turvakodit, seurakunnat, järjestöt kuten Lyömätön linja sekä Miessakit ry. Keusoten alueella Paasi, väkivaltatyön avopalvelu. Tekijätyötä rahoitetaan pääasiassa STEAN (sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus) rahoituksella ja työn piiriin hakeudutaan pääasiassa omatoimisesti tai läheisen kautta (Kaikkonen 2024, 27). Suomessa tekijätyö perustuu keinoihin ja menetelmiin, joilla tuetaan väkivallattomiin käytösmalleihin. Tutkimuksen mukaan eniten käytössä ovat Kognitiivisen käyttäytymisterapian tekniikat, eli oman käyttäytymisen ajatusten ja tunteiden tunnistaminen sekä niiden huomioiminen toiminnassaan ja näiden huomioimisen avulla pyritään muuttamaan huonoja käytösmalleja toisenlaisiksi (SKY ry 2025). Psykoedukaatio eli tiedon jakamisen avulla

pyritään parantamaan asiakkaan ymmärrystä ja tämän kautta lisätä motivaatiota hoitoon (THL 2025). Muita paljon käytettyjä menetelmiä ovat mm. vanhemmuustyö, motivointi, vastuun ottaminen, arviointi, vakauttaminen ja kriisityö, tunnetyöskentely, parisuhteen käsittely, voimavarojen vahvistaminen sekä verkostoyhteistyö. (Kaikkonen 2024, 26.)

Lähisuhdeväkivallan käytön ehkäisyyn liittyy kolme erilaista tuen tasoa, joita käytetään tekijätyön parissa. Primaaripreventioksi kutsutaan toimia, joilla pyritään ennaltaehkäisemään väkivaltatilanteita jo ennen niiden tapahtumista. Esimerkiksi väkivallasta puhuminen ja siitä tietoisuutta lisäävät kampanjat. Sekundaaripreventio tarkoittaa tuen tarjoamista välittömästi tapahtuneiden väkivaltatilanteiden jälkeen. Tilanteissa voidaan tarjota erilaista tukea, kuten keskusteluapua, ohjata tekijää erilaisten palveluiden piiriin sekä tukea viranomaisyhteistyötä. Tertiääriprevention tavoitteena taas on tukea henkilöä pääsemään eroon väkivaltaisesta käytöksestä. Tähän apuna eri tekijät voivat käyttää vahvaa psykososiaalista tukea sekä erilaisia hoitoja, jotka vähentävät väkivaltaista käytöstä. (Kaikkonen 2024, 13.)

Tekijätyö on aina yksilöllistä. Se sisältää pitkäkestoisia työskentelyprosesseja, joissa tavoitteena on saada muutettua henkilön käyttäytymismalleja sekä ajatustapoja. Tarjotun avun järjestöpohja ja järjestöjen jatkuvasti vaakalaudalla olevat rahoitukset vaikuttavat avun mahdollistamiseen.

Tekijätyötä tehdään myös hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueet ovat lainsäädännön sekä Suomea velvoittavien ihmisoikeussopimusten kautta velvollisia ehkäisemään väkivaltaa. Vuonna 2022 THL on julkaissut hyvinvointialueille ohjeet lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi. Näiden ohjeiden avulla on ollut tarkoitus yhdenvertaistaa hyvinvointialueiden välisiä palveluita lähisuhdeväkivallan suhteen sekä vähentää inhimillisiä sekä yhteiskunnallisia kustannuksia ennaltaehkäisemällä lähisuhdeväkivaltaa. (October & Laitinen 2022, 3.)

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (Keusote) lähisuhdeväkivaltatyön palveluihin kuuluu päivystyksellistä neuvontaa sosiaali- ja kriisipäivystyksessä. Tämän lisäksi lähisuhdeväkivaltaa kokenut tai tehnyt voi olla yhteydessä oman asiakaskuntaan kuuluvaan asiakasohjaukseen, josta on mahdollista saada neuvontaa, miten toimia omassa yksilöllisessä tilanteessaan. Lisäksi Keusoten internet sivustolla on nähtävissä kattava lista eri järjestöistä, joista saada tukea tilanteeseensa. Alueelle on laadittu hyvinvointisuunnitelma sekä alueellinen lähisuhde- sekä perheväkivallan ehkäisy suunnitelma. Keusoten lähisuhde- sekä perheväkivallan ehkäisy suunnitelmassa on tehty näkyväksi toimet, joita hyvinvointialue toteuttaa tai aikoo toteuttaa ehkäistäkseen lähisuhde- sekä perheväkivaltaa. Suunnitelmaan on kirjattu mm., millaisia yhteisiä työkaluja henkilöstöllä on käytössä lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn ja MARAK-toimintamallin luominen sekä aloittaminen. Väkivallan ehkäisyn työkaluja hyvinvointialueen työntekijöillä on käytössä mm. väkivallan puheeksi ottamiseen tukea tarjoavat lomakkeet, suodatin ja

kartoituslomakkeet, MARAK sekä häirinnän ja vainon kartoittamista tukeva lomake. Keusotella on myös laadittu infograafit tukemaan työntekijää toimimaan lähisuhde- ja väkivaltatilanteissa sekä kokijan että tekijän kanssa työskennellessä. (Alueellinen lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn suunnitelma 2022-2025.)

7 Aiemmat tutkimukset ja opinnäytetyöt

Löysin joitain tutkimuksia ja opinnäytetöitä, jotka koskivat lähisuhdeväkivallan tekijätyötä Suomessa. Yksi näistä on vuodelta 2024 Salla Kaikkosen THL:lle tehty tutkimus Lähisuhdeväkivallan ja seksuaaliväkivallan tekijätyö Suomessa, jossa käydään monipuolisesti läpi lähisuhdeväkivallan tekijätyön tekijöitä Suomessa. Tutkimuksessa kootaan palveluita, ohjelmia sekä lähisuhdeväkivallan tekijöiden kohtaamista suomalaisissa sote-palveluissa. Tutkimuksessa on haastateltu sekä tekijöitä että ammattilaisia niin kolmannelta sektorilta kuin julkiselta puolelta ja koostettu heidän näkemyksiään ja kokemuksiaan.

Nea Parkkinen ja Tea Kautiainen ovat koostaneet vuonna 2021 opinnäytetyöhönsä erilaisia menetelmiä psykososiaalisesta tuesta, jota lähisuhdeväkivallan tekijöille voidaan palveluissa tarjota. Opinnäytetyössä on mielenkiintoisesti avattu erilaisia tukimuotoja, kuten yksilötuki, ryhmäterapia sekä tiedon ja tuen antaminen. Kautiainen, T & Parkkinen, N. 2021. Lähisuhdeväkivalta. Psykososiaalinen tuki.

Vuonna 2020 Reetta Koskelo ja Amanda Laakso ovat koostaneet esitteen lähisuhdeväkivallan tekijätyöhön. Tämän opinnäytetyön raportissa pyrittiin selvittämään lähisuhdeväkivallan tekijöiden motivaatiotekijöitä avunhakemiseen ja syitä väkivallan teoille. Opinnäytetyössä avautui mielenkiintoisia näkemyksiä lähisuhdeväkivallan tekijänäkökulmasta. Koskelo, R & Laakso, A. 2020. Lähisuhdeväkivallan syyt ja tekijän motivaatiotekijät avun hakemiseen.

Jannika Saurénin ja Kaisa Roposen opinnäytetyö lähisuhdeväkivallan tekijöiden kokemuksista väkivaltatyön palveluihin ohjautumisessa jakaa lähisuhdeväkivallan tekijöiden näkemyksiä siitä, miten he oat ohjautuneet palveluihin. Opinnäyetyössä käy ilmi, että tekijät ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa kohtaamiseen palveluissa, olivat tyytyväisiä palvelua tarjoavien ohjaajien ammattitaitoon mutta kokivat palveluihin löytämisen hankalaksi. Saurén, J & Roponen, K. 2023. ”Täysillä yritettiin ja ymmärrettiin ihmisenä” Lähisuhdeväkivallan tekijöiden kokemuksia väkivaltatyön palveluihin ohjautumisessa. Opinnäytetyö.

8 Opinnäytetyön toteutus

8.1 Tarkoitus ja tavoite (sekä tutkimuskysymys/kysymykset)

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tuoda esille sosiaalialan ammattilaisten ajatuksia, käsityksiä, asenteita, mahdollisuuksia ja toiveita lähisuhdeväkivallan tekijätyötä kohtaan. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa organisaatiolle tietoa sosiaalialan ammattilasten näkemyksistä lähisuhdeväkivallan tekijätyötä kohtaan. Organisaatio voi tarvittaessa hyödyntää tutkimustulosta lähisuhdeväkivalta tekijätyön kehittämiseen.

Tutkimuskysymykset tässä opinnäytetyössä ovat:

Millaisia näkemyksiä aikuissosiaalialan ammattilaisilla on lähisuhdeväkivallan tekijöiden kanssa tehtävästä työstä?

Miten sosiaalialan ammattilaiset kokevat oman roolinsa sekä työnsä vaikuttavuuden lähisuhdeväkivallan tekijöiden kanssa työskennellessään?

8.2 Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat

Laadullinen tutkimus tutkii tarkasteltavaa ilmiötä asianosaisten eli tutkittavien henkilöiden ajatusten ja kokemusten kautta. Siinä ei ole tarkoitus löytää yhtä tiettyä totuutta, vaan selvittää asiaa tuntevien tulkintoja ja merkityksiä tutkittavasta aiheesta, jolloin saadaan tietoa suoraan aihetta koskettavalta taholta. (Puusa & Juuti 2024, 9 ; Vilkka 2021, 120.) Laadullisessa tutkimuksessa teoria eli tutkimuksen viitekehys on olennaisessa asemassa. Sen avulla tutkimukselle luodaan luotettavuutta, selitetään tutkimuksen taustaa sekä selvitetään se minkälaista tietoa tutkijalla on tutkittavasta ilmiöstä. Koska laadullisessa tutkimuksessa tutkimustulokset ovat tutkittavien omia näkemyksiä, on tutkimuksessa käytettävä teoria antamassa tutkimukselle lähtökohdan, sillä kaikki tutkimuksen toteutukseen liittyvä, myös tutkijan omat kokemukset ja ymmärrys vaikuttavat jollain tavalla tutkimuksen lopputulokseen. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 20 ; Vilkka 2021, 118.)

Laadullinen tutkimus pyrkii tulkitsemaan tutkittavaa asiaa kokonaisvaltaisesti ja tavoitteena voi olla esimerkiksi uuden tiedon hankinta tai ymmärryksen syventäminen. Siinä aineisto on laadullista tietoa, eli jotain, jonka tutkittava on tavalla tai toisella kertonut. Ja tulokset esitetään sanallisesti, eikä niinkään numeraalisessa tai tilastollisessa muodossa. (Puusa & Juuti 2024, 76-77.)

Koska tässä opinnäytetyössä on tarkoitus nimenomaan kuulla sosiaalialan ammattilaisten omia näkemyksiä, tullaan tähän tutkimukseen käyttämään laadullisia menetelmiä. Tätä tutkimusta varten on kerätty laajalti tietoa ja teoriaa aiheesta liittyen lähisuhdeväkivaltaan ja työhön, jota sen ehkäisemiseksi tehdään ympäri Suomen. Laadullisen tutkimuksen menetelmän avulla tämä tutkimus saa laajemman näkemyksen suoraan ammattilaisilta. Ja heidän näkemystensä avulla, voidaan antaa organisaatiolle tärkeää tietoa lähisuhdeväkivalta tekijätyöhön liittyvistä ajatuksista.

8.3 Aineistonkeruumenetelmä

Aiheen mahdollisen arkaluonteisuuden vuoksi, mahdollistaakseni mahdollisimman suuren osallistujamäärän, sekä säilyttääkseni vielä tutkimuksen laadullisuuden päädyin toteuttamaan aineistonkeruun lähettämällä kyselyn sosiaalialan ammattilaisille. Koska tutkimukseen halutaan nimenomaan ammattilaisten omia näkemyksiä, kysely toteutetaan niin sanotuilla avoimilla kysymyksillä, joihin vastataan kirjoittamalla tekstikenttään oma vastaus. Tällä tavoin pystyn hyödyntämään suuremman joukon vastaajia, ja uskon saavani vastauksista luotettavimpia sillä pystyn toteuttamaan kyselyn täysin anonyymisti. Tarkoitus on saada ammattilaisilta laajat kirjalliset vastaukset, muutamiin harkittuihin kysymyksiin. Alustavasti muotoiltu kyselylomake on suunnitelman liitteenä. Lähetän kysymykset sähköpostilla yhteyshenkilölleni, joka välittää kyselylomakkeen eteenpäin muille hyvinvointialueen aikuissosiaalityön sosiaaliohjaajille sekä sosiaalityöntekijöille. Kyselylomakkeessa ei kysytä mitään henkilötietoja.

Kyselylomakkeen käyttö on hieman epätavallinen keino kerätä laadulliseen tutkimukseen aineistoa, mutta kyselylomakkeen sisältämät avoimet kysymykset antavat vastaajalle laajasti mahdollisuuksia kertoa omista ajatuksistaan. Kirjoitan kyselylomakkeen oheen kattavasti tietoa tutkittavalle siitä mitä tutkimus koskee, miksi tutkin sitä ja mitä teen vastauksille. Kerron myös itsestäni ja siitä miksi haluan tutkia juuri tätä aihetta. Tällä tavoin pyrin pääseväni lähemmäs vastaajaa sekä teen itsestäni oikean henkilön, jotta vastaaminen kyselyyn tuntuisi luontevammalta.

Koen, että sosiaalialan ammattilaisilla on valmiudet vastata kysymyksiin kirjallisesti, sekä heillä on tarvittavat tiedot ja kokemus asioiden käsittelyyn tarvittavalla tavalla.

8.4 Aineistonkeruu

Aineisto kerätään Keski-Uudenmaan aikuissosiaalityön päihde- ja mielenterveyspalveluiden sosiaaliohjaajilta sekä sosiaalityöntekijöiltä. Tutkimukseen kutsuttavia henkilöitä on n. 15.

Aineistonkeruuta varten pyydetään kyseiseltä organisaatiolta tutkimuslupa. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue edellyttää kaikilta julkaistaviksi tarkoitetuilta tutkimuksilta tutkimusluvan, eikä tutkimuksen tekemistä voi aloittaa ennen hyväksyttyä tutkimuslupaa. Aineisto kerätään kuitenkin anonyymisti, niin, että kysely lähetetään yhteyshenkilölle, jonka kautta kysely toimitetaan työntekijöille.

Kyselyyn vastaamaan pyydettyjä henkilöitä informoidaan tutkimuksesta ja tutkimuksen tekijästä sekä kyselyn mukana tulevalla tiedotteella että kyselylomakkeen alussa olevalla infokirjeellä. Tiedotteessa kerrotaan, mikä tutkimus on kyseessä, miksi tutkimusta tehdään ja millä tavalla tietoja käsitellään. Tiedotteessa kerrotaan myös vastausten olevan anonyymejä, eikä henkilötietoja kerätä tai tallenneta millään tavalla. Kyselyn alussa olevassa infossa kerron hieman itsestäni, opiskeluistani sekä halustani tehdä tutkimusta aiheesta.

Aineistonhallintaan liittyen on tehty erillinen aineistonhallintasuunnitelma, joka on palautettu sitä varten olevaan palautuslaatikkoon.

8.5 Aineistonanalyysi

Tämän tutkimuksen aineisto analysoidaan aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä lopputulos haetaan käytettävässä olevasta aineistosta käsin. Aineistosta etsitään inhimillisiä merkityksiä, joiden avulla saadaan tehtyä johtopäätöksiä tutkittavasti aineistosta. Analysoinnin ajan pyritään ottamaan huomioon tutkittavalle merkittävät asiat ja nostamaan niitä esiin johtopäätöksiä tehdessä. Koska tässä tutkimuksessa nimenomaan tutkittavien vastauksista saatu tieto on ensisijaista, sopii aineistolähtöinen sisällönanalyysi aineiston analysointimenetelmäksi. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 125.)

Analysoinnin aluksi pelkistän eli redusoin alkuperäisdatan. Karsin sieltä pois sen, mikä ei vastaa tämän tutkimuksen tarkoitusta ja korostan niitä asioita, jotka koen olevan tutkimuskysymykseen vastaavia. Käytännössä tutkin kirjoitettua vastausta ja pelkistän sitä pienempiin kokonaisuuksiin. Tämän jälkeen ryhmittelen edelliset vastaukset (klusterointi), eli haen niistä vielä yksittäisempiä merkityksiä. Ja lopuksi vielä abstrahointi, joka tarkoittaa edellisessä vaiheessa johdettujen merkitysten käsitteellistämistä. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 143-146.)

8.6 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan etiikalla tarkoitetaan periaatteita, menettelytapoja ja ohjeita, joita noudattamalla pyritään varmistamaan toiminnan tapahtuvan vastuullisesti, rehellisesti ja eettisesti kestävällä tavalla. Näitä perusperiaatteita ovat luotettavuus, rehellisyys,

arvostus ja vastuunkanto. Tutkimusta tehdessä noudatetaan avoimuutta, tehdään laadukasta työtä rehellisellä otteella ja arvostetaan muita tutkimusten tekijöitä välttämällä plagiointia ja viittaamalla käytettyihin teksteihin asianmukaisella tavalla. Hyviin menettelytapoihin kuuluu tietenkin myös tutkittavien arvostava kohtaaminen, oikeuksien, ja yksityisyyden kunnioittaminen sekä tiedon oikeanlainen säilyttäminen. Ennen aineiston keräämistä toiminnassa tulee ottaa huomioon erilaiset tarvittavat luvat ja sopimukset. (Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen suomessa 2023, 11-13.)

Laadullisessa tutkimuksessa eettisyyttä on tutkimuksen laatu. Se, että tutkimus tehdään tieteellisin periaattein, ei aina takaa sen laatua. Tutkimussuunnitelma ja muut kirjalliset osiot on tehtävä laadukkaasti, tämä lisää tutkimuksen uskottavuutta ja luotettavuutta. Tutkijan tulee sitoutua noudattamaan seikkoja, jotka lisäävät tutkimuksen eettisyyttä. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 172.) Eräs eettinen pulma tutkimusta tehdessä on se, minkälaisia asioita voi tutkia ja millä keinoin. Tässä tutkimuksessa, jossa puhutaan ammattilaisten henkilökohtaisista näkemyksistä, tämä näkökulma voi luoda tutkimukselle eettisen haasteen. Minkälaisista asioista ammattilainen voi puhua, jotta ammattilaisuus vielä säilyy? Tai vaikka kysely tehdään anonyymisti, on kuitenkin tieto miltä ammattialalta ammattilainen on, sekä minkä hyvinvointialueen palveluksessa hän toimii. Kun tehdään tutkimusta yhteistyökumppanin kanssa, tulee myös miettiä millä tavalla yhteistyökumppanista tutkimuksessa kirjoittaa. Kumppanista ei etsitä virheitä ja huonoja puolia vaan esiin tulleita asioita esitetään perustuen ammattilaisten näkemyksiin kehittämisen kohteina. Lisäksi tutkittavia ja yhteistyöorganisaatiota käsitellään tekstissä kunnioittavasti ja arvostavasti. Näitä asioiden huomioon ottaminen tutkimusta tehdessä lisää tutkimuksen eettisyyttä. Lisäksi toiminta on koko ajan läpinäkyvää sekä rehellistä sekä kouluun, tutkittaviin että yhteistyöorganisaatioon päin. Läpinäkyvyyttä lisätään mm. kertomalla avoimesti mitä tutkitaan, miksi tutkitaan ja millä keinoin. Annetaan tarvittaessa lisää tietoa sekä toimitaan yhteistyössä. Lisäksi anotaan tarvittavat luvat, sekä noudatetaan annettuja ohjeistuksia. Lisäksi tässä tutkimuksessa noudatetaan muitakin hyvän tieteellisen käytännön mukaisia toimintatapoja.

Laadullisen tutkimuksen luotettavuus riippuu siitä, kuinka paljon lopputulokseen on vaikuttanut tutkijan omat näkemykset. Tämän vuoksi tutkijan täytyy olla tarkkana, että lopputulos muodostuu vain aineistosta kerätystä tiedosta ja tutkittavien näkökulmista. Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta ohjaa myös se, minkälaisia menetelmiä aineistonkeruussa on käytetty sekä miten aineistoa on tulkittu. Tutkijan tulee koko prosessin ajan pystyä perustelemaan sitä, mistä tietyt ratkaisut ja miten näihin on päädytty. Tutkimuksen aikana kiinnitetään huomiota kirjoituksen laadukkuuteen ja siihen, että tehdyt johtopäätökset ja ratkaisut ovat tarkoituksenmukaisia. Tässä tutkimuksessa luotettavuutta lisää rehellisyys, läpinäkyvyys sekä kiinnitetään huomiota kirjallisen tuloksen laadukkuuteen. (Vilkka 2021, 196-198.)

9 Opinnäytetyön aikataulu- ja arvosanatavoite

Opinnäytetyö on tarkoitus tehdä syksyn 2025 sekä alkuvuoden 2026 aikana. Riippuen tutkimusluvan myöntämisen aikataulusta, pyrin saamaan kyselyn tehtyä vielä vuoden 2025 aikana. Arvosanatavoitteeni opinnäytetyölle on 4 tai 5.

Lähteet

Ahola, T & Ahola, M. 2016. Väkivallasta turvallisuuteen. Helsinki: Lyhytterapia instituutti.

Ensi- ja turvakotien liitto 2025. Loppu lähisuhdeväkivallalle. Viitattu 29.10.2025. https://ensijaturvakotienliitto.fi/uutiset/loppu-lahisuhdevakivallalle/

Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa 2023. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Viitattu 21.9.2025. https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf

Kaikkonen, S. 2024. Lähisuhdeväkivallan ja seksuaaliväkivallan tekijätyö Suomessa. Raportti 7/2024. Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. Viitattu 19.8.2025. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/149999/URN_ISBN_978-952-408-415-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Keski-Petäjä, M & Attila, H. 2023. Sukupuolistuneen väkivallan ja lähisuhdeväkivallan kokemusten tilastoinnista. Teoksessa Sukupuolistunut väkivalta ja lähisuhdeväkivalta Suomessa 2021 – Loppuraportti. Tilastokeskus. Viitattu 18.8.2025. https://stat.fi/media/uploads/sukupuolistunut_vakivalta_teemasivu/sukupuolistunut_v%C3%A4kivalta_ja_l%C3%A4hisuhdev%C3%A4kivalta_suomessa_2021_-loppuraportti.pdf

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 2025a. Hallinto ja organisaatio. Viitattu 19.11.2025. https://www.keusote.fi/keusote/tietoa-meista/hallinto-ja-organisaatio/

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 2025b. Sosiaalipalvelut. Viitattu 19.11.2025.

Klemi, A. 2006. Henkinen väkivalta parisuhteessa. Pro gradu -tutkielma. Viitattu 9.4.2025. https://jyx.jyu.fi/bitstreams/c2e0887e-68db-42ce-a356-c55da04f4dd2/download

Lidman, S. 2015. Väkivaltakulttuurin perintö – Sukupuoli, asenteet ja historia. Helsinki: Gaudeamus.

MLL 2025. Tietoa lähisuhdeväkivallasta. Viitattu 24.11.2025. https://helsinki.mll.fi/palvelumme/apua-vakivaltaan/tietoa-lahisuhdevakivallasta/

Naisten linja 2024a. Fyysinen väkivalta. Viitattu 9.4.2025. https://naistenlinja.fi/fyysinen-vakivalta/

Naisten linja 2024b. Taloudellinen väkivalta. Viitattu 9.4.2025. https://naistenlinja.fi/taloudellinen-vakivalta/

Siltala, H., Hisasue, T., Hietamäki, J., Saari, J., Laajasalo, T., October, M., Laitinen, H.L. & Raitanen, J. 2022. Lähisuhdeväkivallasta aiheutuva palveluiden käyttö ja kustannukset – Terveys-, sosiaali- ja oikeuspalveluissa. Valtionneuvosto Kanslia. Viitattu 9.4.2025. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164292/VNTEAS_2022_52.pdf?sequence=13&isAllowed=y

SKY ry 2025. Käyttäytymisanalyysi ja kognitiivinen käyttäytymisterapia. Viitattu 19.8.2025. https://www.kayttaytymisterapiat.fi/yhdistys/kayttaytymisanalyysi-ja-kognitiivinen-kayttaytymisterapia/

Terveyskylä.fi 2025. Mitä on seksuaaliväkivalta. Viitattu 5.6.2025. https://www.terveyskyla.fi/naistalo/seksuaaliterveys/seksuaalivakivalta/mita-on-seksuaalivakivalta

THL 2021. Turvakodit. Viitattu 9.4.2025. https://thl.fi/palvelut-ja-asiointi/valtion-sosiaali-ja-terveydenhuollon-erityispalvelut/turvakotipalvelut/turvakodit

THL 2023. Psykoedukaatio. Viitattu 19.8.2025. https://thl.fi/aiheet/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/maahanmuutto-ja-hyvinvointi/maahanmuuttaneiden-mielenterveys/maahanmuuttaneiden-mielenterveyden-edistaminen/psykoedukaatio

Tilastokeskus 2024. Rikos- ja pakkokeinotilasto. Viranomaisten tietoon tullut pari- ja lähisuhdeväkivalta kasvoi 5 % vuonna 2023. Viitattu 3.4.2025. https://stat.fi/julkaisu/cln32gnj49hev0cutpmcsm4ko

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Valtioneuvoston asetus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta. SopS 53/2015. https://www.finlex.fi/fi/valtiosopimukset/sopimussarja/2015/53

Julkaisemattomat lähteet

Ensimmäinen julkaisematon lähde

Kuviot

Kuvio 1: Numerointipainike ..... **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**
Kuvio 2: Mallikuvio ..... **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**

Kuvat

Kuva 1: Mallikuva ..... **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**

Taulukot

Taulukko 1: Esimerkki taulukosta ..... **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**

Liitteet

Liite 1: Alustavasti muotoiltu kyselylomake 25
Liite 2: Tiedote opinnäytetyöhön osallistuvalle 27

Liite 1: Alustavasti muotoiltu kyselylomake

Hei, Olen Anu Kauppinen, sosionomiopiskelija Laurea ammattikorkeakoulusta ja teen opinnäytetyönä tutkimusta Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Opinnäytetyössä kerään aikuissosiaalialan ammattilaisten näkemyksiä, ajatuksia ja kokemuksia lähisuhdeväkivallan tekijätyöstä. Tämän tutkimuksen tarkoitus on auttaa kartoittamaan aihetta ja tulosten avulla hyvinvointialue voi tarvittaessa kehittää lähisuhdeväkivalta tekijätyötään sekä ammattilaisten mahdollisuuksia tarjota apua tekijälle vielä entistä paremmin. Lähisuhdeväkivallan tekijätyö on tärkeää lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi sekä lopettamiseksi ja siitä lähti ajatus tällaisen tutkimuksen toteuttamiseen.

Tällä kyselylomakkeella on tarkoitus kartoittaa sosiaalialan ammattilaisten näkemyksiä, ajatuksia ja kokemuksia lähisuhdeväkivallan tekijätyöstä. Kysely lähetetään yhteyshenkilön kautta vastaajille sähköpostiin ja kyselyyn vastaaminen on anonyymia, eikä mitään henkilötietoja tallenneta. Se, kuka on vastannut tähän kyselyyn, ei tallennu mihinkään, eikä vastausta ole mahdollista yhdistää tiettyyn henkilöön.

Toivottavasti sinulla olisi aikaa ja mahdollisuus vastata kyselyyni mahdollisimman avoimesti ja laajoin vastauksin, jotta saan riittävästi aineistoa tutkimukseni tekoa varten.

Kiitos jo etukäteen arvokkaasta vastauksestasi!

Terveisin Anu

1. Kohtaatko työssäsi lähisuhdeväkivallan tekijöitä? Minkälaista tukea voit antaa tekijälle?

2. Minkälaiseksi koet puheeksi oton lähisuhdeväkivallan tekijän kanssa?

3. Minkälaisia toimia koet sinulla olevan tekijän auttamiseksi?

4. Minkälaisia haasteita koet olevan lähisuhdeväkivallan tekijöiden avun saamisessa?

5. Minkälaisia ajatuksia lähisuhdeväkivallan tekijöiden kohtaaminen sinussa herättää?

6. Millä tavoin pystyt pienentämään tekijän kokemaa häpeää sekä madaltaa kynnystä hakea apua?

7. Miten omat kokemuksesi voivat vaikuttaa tekijän avun saamiseen?

Liite 2: Tiedote opinnäytetyöhön osallistuvalle

TIEDOTE OPINNÄYTETYÖSTÄ

Aikuissosiaalityön ammattilaisten näkemyksiä lähisuhdeväkivallan tekijätyöstä

Pyyntö osallistua opinnäytetyöhön

Sinua pyydetään mukaan opinnäytetyöhön, jossa tarkoituksena on kerätä aikuissosiaalityön ammattilaisten näkemyksiä lähisuhdeväkivallan tekijätyöstä omassa organisaatiossaan. Olemme arvioineet, että sovellut opinnäytetyön osallistujaksi, koska olet aikuissosiaalialan ammattilainen ja sinulla on paras näkemys organisaatiossanne tehtävästä lähisuhdeväkivallan tekijätyöstä. Tämä tiedote kuvaa opinnäytetyötä ja sinun osuuttasi siinä. Perehdyttyäsi tähän tiedotteeseen sinulla on mahdollisuus esittää kysymyksiä opinnäytetyöstä, jonka jälkeen sinulta pyydetään suostumus opinnäytetyöhön osallistumisesta.

Vapaaehtoisuus

Opinnäytetyöhön osallistuminen on täysin vapaaehtoista.

Voit myös peruuttaa tai keskeyttää osallistumisesi koska tahansa syytä ilmoittamatta. Mikäli keskeytät osallistumisen, sinusta siihen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana opinnäytetyöaineistoa. Tähän opinnäytetyöhön aineisto kerätään anonyymisti, joten juuri yhden henkilön antamia vastauksia on mahdoton erottaa muista vastauksista.

Opinnäytetyön tarkoitus

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tuoda esille sosiaalialan ammattilaisten ajatuksia, käsityksiä, asenteita, mahdollisuuksia ja toiveita lähisuhdeväkivallan tekijätyötä kohtaan. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa organisaatiolle tietoa sosiaalialan ammattilaisten näkemyksistä lähisuhdeväkivallan tekijätyötä kohtaan. Organisaatio voi tarvittaessa hyödyntää tutkimustulosta lähisuhdeväkivalta tekijätyön kehittämiseen. Opinnäytetyön tarkoituksen on syventää ymmärrystä käsiteltävästä aiheesta ja ammattilaisten omien näkemysten esiin saaminen.

Opinnäytetyömenetelmät ja toimenpiteet

Aineistonkeruu toteutetaan oheisella kyselylomakkeella, johon toivotaan mahdollisimman laajoja ja avoimia vastauksia. Kyselylomakkeen voi täyttää omassa rauhassa ja vastaukset tulevat näkyviin kyselyn laatijalle lähettämisen jälkeen. Kyselyyn vastanneiden henkilötiedot, sähköpostiosoitteet yms. eivät tallennu vastausten lähettämisen yhteydessä, eikä vastauksiin liitetä mitään tietoja vastauksen antajasta.

Opinnäytetyö toteutetaan laadullisin menetelmin ja aineisto käsitellään aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä, jonka jälkeen opinnäytetyö raporttiin kirjoitetaan aineiston avulla tehdyt johtopäätökset.

Kustannukset ja niiden korvaaminen

Opinnäytetyöhön osallistuminen ei maksa sinulle mitään. Osallistumisesta ei myöskään makseta erillistä korvausta.

Opinnäytetyön tuloksista tiedottaminen

Opinnäytetyön valmistuttua tekijä lähettää yhteyshenkilölle valmiin tuotoksen, jonka kautta tuotos tulee luettavaksi kaikille tutkimukseen osallistuville. Opinnäytetyön valmistuttua se julkaistaan myös avoimesti Theseus-tietokannassa.

Opinnäytetyön aineiston hävittäminen ja mahdollinen jatkokäyttö

Aineistoa ei jatkokäytetä, eikä sitä avata muiden käyttöön. Aineisto hävitetään viimeistään kuusi kuukautta opinnäytetyön valmistumisen jälkeen.

Lisätiedot

Pyydän sinua tarvittaessa esittämään opinnäyteyöhön liittyviä kysymyksiä opinnäytetyön tekijälle /opinnäytetyön ohjaajalle

Opinnäytetyöntekijöiden ja ohjaajan yhteystiedot

Opinnäytetyöntekijä
Nimi: Anu Kauppinen
Puh. 0406898228
Sähköposti: anu.kauppinen@student.laurea.fi

Opinnäytetyön ohjaaja
Nimi: Maire Antikainen
Titteli: Lehtori
Korkeakoulu / yksikkö: Laurea-Ammattikorkeakoulu
Puh.
Sähköposti: maire.antikainen@laurea.fi